

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Philippi Servii Amicus Fidelis Usque Ad Mortem

Bouchy, Philippe

Coloniæ Agrippinæ, 1660

De dubiis occurrentibus circa administrationem Sacramenti Extremæ
Vnctionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54799](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54799)

a *Mecerus de Sac. q. 82. a. 3. n. 3. Reginald. tom. 2. l. 29. c. 5. q. 5. n. 39. Iacobus Granado de Sac. in 3 p. contr. 6. tract. 12. disp. 1. n. 4.*

AM. FID. *Quid faciendum cum agro qui laborat difficultate aliquid transmittendi?*

PHIL. Potest ei dari communio imposita hostiæ, particula in cochleari cum vino. a

Ita & metu contagionis dari poterit peste infecto Venerabilis hostia in cochleari argenteo.

a *Prepositus in 3 p. D. Thom. q. 30. dub 2. Suarez item in 3 part. disp. 67 sect. 6. § secundus casus. E. Rituali Romano.*

*De dubiis occurrentibus circa administrationem Sacramenti
Extrema Vnctionis.*

PHILARETUS.

Renovandum est quotannis oleum infirmorum, verusque in Ecclesia comburendum, vel in piscinam injiciendum.

Si tamen nullum sit oleum nisi verus poterit eo inungi moribundus.

duſ ; ideoque aſſervari ſolet uſque dum novum habeatur.

Parochus licitè poteſt oleum olivarum , non conſecratum miſcere conſecrato, quando timet ne conſecratum non ſufficiat : utrumque enim per admillionem cenſetur conſecratum, modò illud quod additur ſit minoris quantitatis quàm conſecratum. Bonacina to 1. fol. 309 n. 8.

Quinque corporis partes , præcipuè ungi debent , quas veluti ſenſuum instrumenta homini natura tribuit ; nempe oculi, aures, nares, os & manus.

Unctio in pedibus & renibus pro loci conſuetudine adhibenda vel ommittenda. Renum tamen in fœminis honeſtatis cauſa omitti debet.

Manus verò , quæ reliquis infirmis interiùs ungi debent, Presbyteris, exteriùs ungantur, quia ſemel in palma inuncti ſunt, cum ſacerdotio initiarentur.

AM. C. F. I. D. *An omnes illi ſenſus externi ſemper ungenti?*

PHIL. Licebit Parocho, in morbis contagiosis inungere unicum corporis sensum, verbi gratiâ, manum solam, vel oculum solum ac uti formula hac verborum generali: Per istam sanctam Uctionem & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per visum, auditum, odoratum, gustum & tactum deliquisti. *a*

Philibertus Marchinus, licet in alia sit opinione, nihilominus casus tres ponit in quibus id liceat.

Primus est, si periculum sit ne infirmus moriatur antequam absolvantur omnes unctiones.

Secundus, si Minister nimium sibi metuat à contagione.

Tertius, si multi alii inungendi, quibus omnibus fieri satis non poterit, si quinque unctiones distinctæ adhibeantur. Ita ille. *b*

a Layman in Theolog moral lib 5 tr 8. cap. 3, n. 3, Corinck disput 16, D. 3, Sylvius in 2, p. quest. 22, art. 7. adæ his Theologos Lovanienses. *b* Marchinus de peste p. 3. c. 6, num. 16.

¶ Non improbabiler censent aliqui viri docti, sufficere in magnis periculis ungerē unum, vel alterum sensum magis obvium, proferendo verba illi Unctioni respondentia.

Ita Doctores Lovanienses, ita Pastorale Mechliniense, ita Suarez & Henriquez qui existamant probabile esse singulas Unctiones conferre partem aliquam gratiæ quæ sufficit ad tollenda peccata lethalia; & addē in casu necessitatis licere ministrare hoc Sacramentum quasi dimidiatum, applicando dumtaxat partem unam illius aut alteram.

Jacobus Marchantius in candelabro de Sacram. tract. 6. lect. 3. dicit hanc opinionem omninō probabilem esse, ideoque à multis in praxi, hoc tempore usurpari.

Nota peste laborantes posse inungi virgula aliqua oblonga sive argentea, sive lignea.

Quia ejusmodi instrumenti usus, non infert ullam huic Sacramento irreverentiam, & multum confert

ad vitam ministrantis conservan-
dam a

a *Prepositus in 3, p. 9 unica de Sacr.
Extr. Vnct. dub. 6, Barbosa de officio Pa-
rochi c. 22, n. 16, Manchinus in pr. visi-
tandi infirm. pract. 8, dub. 8.*

AM. FID. *Quid agendum cum iis qui in-
ciderunt in amentiam?*

PHIL. Eis ministranda est Extrema
Unctio, etiam si valentes eam non
expetierint.

Qui enim cum valerent, debite
Sacramenta alia perceperunt, cen-
sentur habere virtualementem semper &
interpretativam intentionem etiam
illud percipiendi. a

Zambranus addit phreneticum
vel furiosum si resistat, fortiter te-
nendum vel ligandum.

a *Ludovicus Meratius in D. Th. tom.
3, tr. de Extr. Vnct. Sancius tr. 3, tom. 1,
c. 5, & alii.*

AM. FID. *Quid agendum cum pueris?*

PHIL. Post septennium, nisi constet
eos carere usu rationis, danda Extre-
ma

ma Unctio, licet numquam commu-
nicaverint. a

In dubio autem an habeant usum
rationis possunt inungi sub condi-
tione b

a *Layman in Theol. morali l 7, tra. 7,
c. 4, num. 2, Zambranus de casibus temp.
mortis occurrentibus in c. de Extr. Vnct.
dub. 1, & alii.* b *Zambranus supra San-
cius in selectis disp. 27, n 17.*

AMIC. FID *Quando adhibenda Extre-
ma Unctio?*

PHIL. Peccant ministri qui non ad-
hibent hoc Sacramentum, vel amici
qui non accersunt ministrum donec
infirmus jamjam exhalaturus est a-
nimam, & usu rationis destituatur:
quia usus rationis & devotio infirmi
plurimum confert ad effectum hujus
Sacramenti. Et Sacramentum hoc
confert vires contra tentationes quæ
solent præcedere privationem usus
rationis, cum destitutus ratione non
fit capax tentationum, neque leva-
minis contra vim morbi. Ita Belli-
sonius. a

T 4

Bel-

a *Bellisonius to. 2, in 3, p. 932, a. 8.*

Bellarminus lib. 2, de Arte benediciendi cap. 8, rejicit causam cur multi ægri non convalescant, in tarditatem illam petendi Extremam Uctionem, ait enim: cur autem rarissime convalescant ægri nostro tempore hac Uctione suscepta, ratio est:

Quia serius quam oportet hoc Sacramentum exhibetur ægrotis: neque enim per hoc Sacramentum miracula expectanda, quale miraculum esset, si is qui agit animam continuò convalesceret. Verùm si hoc Sacramentum conferretur ægrotis quando periculosè laborare incipiunt, sæpè videremus effectum sanitatis, quæ non quidem momento, sed tempore suo succederet, &c. a

a Idem dicunt Ioan. de la Cruz in direct. conscientia 2, de Sacram. Vnct. dub. 3, concl. 3, Pitigianus in 4, Sententiarum tit. 2, dist. 23, q. unica art. 5

AM. FID. An iteranda Extrema Uctio?

PHIL. Iterari potest hoc Sacramentum, quia characterem non imprimit. Et

Et quidem in diuturnis morbis ut
hydropisi & Hectica ubi semel pe-
riculum desit, si recrudescat; toties
est iteranda extrema Unctio quoties
periculum recruduerit, ut infirmus
novum habeat levamen in novo ar-
ticulo mortis. *a*

Quocirca Concilium Trid. sess.
14, c. 3, de Extrema Unctione pro-
nuntiat. Quod si infirmi post susce-
ptam hanc Unctionem convaluerint
(hoc est vel omninò recuperaverint
valerudinem vel ad tempus melius
se habeant & evaserint periculum
mortis) iterum subsidio hujus Sacra-
menti juvari poterunt cum in aliud
simile discrimen inciderint.

a Emmanuel Sà verbo Extrema Unctio.

AM. FID. *Quis minister hujus Sacra-
menti?*

PHIL Solus Parochus.: Ex commis-
sione quilibet Sacerdos; nunquam
autem eo inferior. *a*

Servet ritus & cæremonias in suo
Episcopatu consuetas; caveat præ-

T 5 rermis-

a Fallucius.

mittere orationes adhiberi solitas, nisi proximum mortis periculum suadeat tantisper differendas, usque dum essentialia Sacramenti peracta sint, resumendas verò, si infirmus adhuc superstes sit. Ita in morali sua Theolog. Martinus Bonacina. Vide etiam Tannerum. n. 4. disp. 7. quæst. 1. dub. 1. n. 85.

AMIC. FID. *Quid si Minister hujus Sacramenti sit suspensus, vel nominatim excommunicatus?*

PHIL. Cum censuræ pro Ecclesiastica disciplina institutæ sint, non debent vergere in detrimentum animarum. Et cum Ecclesia propter longè inferiorem utilitatem permittat commercium cum nominatim excommunicato, non censetur hoc in casu illud prohibere. Ita Joannes Prepositus. *a* Suadet Diana, quid quid contradicant aliqui, hanc Prepositi sententiã non esse deserendã *b*

AMIC.

a Prepositus in 3, p. qu. unic. de Sacram. Extr. Vnct. dub. 6 n. 144. *b* Diana par. 5, tract. 7, Resol. 77.

mortale : crediderim ego nec veniale, si iusta id de causa ac decenter fiat.

Hinc tamen advertant Parochi, quantam rationem habere debeant reverentiæ ac munditiæ, si quando casus tulerit ut Oleum sacrum, domi suæ, ad tempus asservandum sit.

NOTA.

Nonnullos interdum reperias, qui, posteaquam moribundum oleo sacro inunxerunt omnes se boni Pastoris numeros explevisse arbitrentur : ideoque curam ejus deponant omnem, neque de eo postea revisendo quidquam laborent. Evellenda stirpitis ex eorum animis ea opinio est.

Extrema Unctio conducit fateor, & quidem plurimum adversus tela nequissimi ignea, quibus hominis calcaneo insidiatur ; at hominem impeccabilem non reddit, neque a tentationibus immunem ; proinde animandus atque adeò adjuvandus est quamdiu in angone contendit,

Tantum

Tantum abest ut minui jam possit, ut etiam augeri debeat pastoris vigilantia. Imitandi sunt industrii mercatores, qui naves pretiosis onustas mercibus portum licet ingredientibus, accurrere non desinunt; memores vel in portu naufragium, vel in excensione detrimentum metuendum esse. An merx ulla, animarum merce pretiosior?

AMIC. FID. *Quid ergo agendum porro?*

PHIL. Revolat, inquam, ægrum sæpius: soletur illum: intelligat an gravi aliqua aut molesta tentatione pulsetur, & remedia præscribat opportuna. Quòd si diutius duret languor, intelligat an nihil sit nova confessione expiandum? An panis cælestis desiderio aliquo teneatur. Agentem animam si fors repererit, campani æris indicio, urbis aut pagi incolas, accolæque admoneri curet ut precibus suis moribundum adjuvent. Mos ille Leodina in Ditione hætenus salutariter admodum observatus, constanter retinendus est:

T 7

atque

atque utinam toto Christiano orbe
 usurpetur ! tunc enim, si unquam,
 ferventissimæ ad Deum pro agoni-
 zante funduntur preces, etiam ab iis
 quibuscum, moribundoque inicitia
 olim non leves, simultatesque inter-
 cedebant. Ferit nimirum, & poten-
 ter ferit, non modò corporis, sed &
 animæ fores, ferale illud cymbalum,
 perinde atque si cum Ecclesiastico
 diceret: *Memento novissimorum, & de-
 sine inimicari* Eccl. 28.

Opinione atque aded voluntate
 nostra diutiùs in salebroso hoc scri-
 ptionis genere demoramur.

*Claudite jam rivus pueri, sat prava
 biberunt*

AMIC. FID. Opportunè puerorum
 mentionem ingessisti: heu? flebunt
 illi, haud dubiè, si indonatos ita
 præterieris.

PHIL. Quid mihi cum pueris vitæ
 januam ingredientibus? vivant illi
 & diu vivant: negotium cum mori-
 bundus mihi est; fuit, inquam, ha-
 stenus; nunc obligatam exolui fidè.

AMICUS

AMICUS F. D. Quasi verò mori-
bundorum catalogo expungēdi sint
pueri: Parcas, pueris non parcere,
juxta mecum intelligis Philaretes;
quàm sæpè vix nati denascuntur?
pari tamen cum adultis æternæ mor-
tis periculo, si non etiam majore,
exponuntur. Age ergo, veluti Opi-
lionibus agnelli (minima licet gre-
gis portio) ita & Pastoribus, atque
adedò tibi Philarete, parvuli isti cor-
di esse debent.

PHIL. Verè (ut omnia) Eccl. c. 18.
Cum consummaverit homo, tunc incipiet.

At, quale erit istud Hytteron prote-
ron? ab Extrema Unctione, quæ fit
in morte, ad primam quæ fit in vitæ
janua, id est in Baptismo. Ne verò
contra Baptismi ordinem aut digni-
tatem aliquid moliamur, paucula
dumtaxat ex eo, in gratiam par-
vulorum, per modum

Appendicis deli-
babimus.

APPEN.